

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXII (1976)

Łódź 1976

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE WROCŁAWIU

SPIS TREŚCI

[Od Redakcji]	5
Nota biograficzna	7
Bibliografia prac Profesor Anieli Kowalskiej (zestawiła Hanna Tadeusiewicz)	9
Jerzy Poradecki, O pracach naukowych prof. dr Anieli Kowalskiej	15
Stefania Skwarczyńska, Z dziejów inkarnacji poetyckich toposu <i>Ubi sunt...</i> ?	29
Jan Trzynadłowski, Modernizacja i aktualizacja gatunku literackiego. Z problemów ewolucji genologicznej	53
Kazimierz Kupisz, Komedia molierowska	59
Witold Ostrowski, Początki powieści historycznej w Anglii	77
Janusz Pelc, Jana Kochanowskiego wycieczka do Francji	93
Zofia Sinko, Dialogi George'a Lytteltona na łamach „Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych”	105
Ewa Rządowska, Marmontel w szkołach okręgu wileńskiego	117
Zdzisław Libera, „Ćwiczenia Naukowe” i „Pamiętnik Naukowy”. (Uwagi i obserwacje)	125
Wiesław Pusz, Bruno Kiciński i jego współpracownicy w obronie wolności druku	133
Andrzej Zieliński, Franciszek Kowalski — poeta powstania listopadowego	141
Barbara Stelmaszczyk-Swiontek, Sentymentalny romantyk z Ukrainy. (Warszawskie początki kariery literackiej Józefa Bohdana Zaleskiego)	157
Krystyna Poklewska, Czym kuzynem jest Pantofel?	179
Krystyna Kardyni-Pelikanová, <i>Lilla Weneda</i> Słowackiego wobec mitu Słowianina o gołębim sercu. (Z dziejów recepcji Rękopisów Krółodworskiego i Zielonogórskiego w Polsce)	187
Jerzy Tynecki, Od organicznej pracy do pracy organicznej. Funkcje wyrażenia w powstaniu styczniowym i w pozytywizmie polskim	209
Jan Detko, Warszawskie utwory Dygasińskiego	219
Wiktor Steffen, Rzeczywiste przyczyny zamknięcia polskiego gimnazjum w Trzemesznie w r. 1863	237
Arno Will, „Hamburger Wespen” a powstanie styczniowe w Królestwie	243
Helena Karwacka, <i>Opis miasta Łodzi</i> Oskara Flatta początkiem piśmiennictwa przemysłowego miasta	249
Stanisław Kaszyński, Jana Lechonia uwagi o literaturze polskiej	265
Zdzisław Skwarczyński, Felietony i opowiadania Stanisława Dygata	275
Maria Kamińska, Z problemów stylu polszczyzny mówionej	281
Bolesław W. Lewicki, Obrazowość poetycka. Uwagi z pogranicza teorii poezji i filmu	287
Violetta Krawczyk, <i>Kalevala</i> Lönnrota a kierunki rozwoju fińskiej myśli folklorystycznej	297
Bogdan Mazan, List z placu boju	307

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXIII (1977)

Łódź 1977

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE WROCŁAWIU

SPIS TREŚCI

Barbara Wolska, Poezja polityczna czasów pierwszego rozbioru i sejmu delegacyjnego wobec wydarzeń tamtych lat	5
Wiesław Pusz, Troska o rozwój literatury ojczystej w gronie współpracowników Brunona Kicińskiego	41
Jerzy Tynecki, <i>Rodzina Połanieckich</i> jako powieść tendencyjna	61
Krystyna Kardyni-Pelikánová, <i>Chłopi</i> W.S. Reymonta w czeskich przekładach	89
Tadeusz Błazejewski, Władysława Kowalskiego powieść o wsi i dworze	109
Bogdan Mazan, Uwagi o <i>Utopiach</i> w rozwoju historycznym Aleksandra Świętochowskiego	117
Jerzy Poradecki, Młot w literaturze. Problemy, perspektywy, trudności	133
Aniela Kowalska, Cesare Pavese. Między <i>Rzemiosłem życia</i> a <i>Dialogami z Leukoteą</i>	141
Jacek Brzozowski, O symbolizmie „środka” i tragicznej wizji świata Tadeusza Różewicza	153
Krystyna Kamińska, Zofia Węgierska — przyjaciółka poetów i paryska korespondentka „Bluszczu”	171
Listy Jana Koźmiana do Antoniego Góreckiego z lat 1839—1854. Przygotował do druku Zdzisław Skwarczyński	185
Hanna Tadeusiewicz, Powieść polska na łamach czasopism warszawskich z lat 1825—1830	221
Janina Teresa Lasecka, Obchody ku czci Juliusza Słowackiego. Przegląd ważniejszych uroczystości	235
Teresa Świętosławska, Z kręgu sporów o historię literatury w polonistyce szkolnej dwudziestolecia międzywojennego	257
Barbara Bogolebska, Z zagadnień teoretycznych stylistyki szkolnej dwudziestolecia międzywojennego	277

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXIV (1978)

Łódź 1978

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE WROCŁAWIU

SPIS TREŚCI

Aniela Kowalska, Wokół <i>Emigracji zdolności i Gry losu</i> . . .	5
Barbara Wolska, Poezja polityczna pierwszego rozbioru i sejmu delegacyjnego. Historyczne tło i początki	
Część I. Historiograficzne aspekty tej poezji	21
Część II. Przecucia rozbioru i pogłosy konwencji petersburskiej	40
Teksty	54
Wiesław Pusz, Twórczość poetycka współpracowników Brunona Kicińskiego	81
Krystyna Kamińska, Kwestia kobieca na łamach „ <i>Bluszczu</i> ” (1865—1885)	105
Janina Teresa Łasecka, W obronie artysty. Maria Konopnicka o <i>Beniowskim</i> Słowackiego	133
Stanisław Majchrowski, Od <i>Małowiernych</i> do <i>Pasierbów</i> i <i>Boldyna</i>	145
Krzysztof A. Kuczyński, Temat polski w literaturze NRD	167
Teresa Świętosławska, Stanisław Adamczewski — w dwudziestą piątą rocznicę zgonu	197
Z poezji podziemia przedlistopadowego	215
Wiesław Pusz, Z poezji szpiegowskiej Królestwa Kongresowego	
Teksty. Z poezji szpiegowskiej (podał do druku Wiesław Pusz)	221
Z pieśni przedpowstaniowych (podał do druku Zdzisław Skwarczyński)	223
Korespondencja Józefy Antonowicz z Tadeuszem Micińskim (1894—1897). Opracował Jerzy Tynecki	227
Janusz Marchewa, O potrzebie strukturalizacji polonistycznych treści nauczania	243
Janina Kwaśniak, Szkolne wydania dramatu przez Feliksa Westa w latach 1902—1914	257
Jadwiga Gapińska, Geneza i realia <i>Na wsi wesela</i> Marii Dąbrowskiej	269
Danuta Bieńkowska, O języku poezji Stanisława Czernika . .	297

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXV (1979)

Łódź 1979

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE WROCŁAWIU

SPIS TREŚCI

Aniela Kowalska, Witold Gombrowicz (1904—1969)	5
Tadeusz Błażejowski, Powieść jako samopoznanie. O prozie Wandy Karczewskiej	17
Stanisław Majchrowski, Powieść polityczna — problemy terminologiczne	31
Barbara Wołska, Polityczne aspekty kasaty zakonu jezuitów w poezji czasów sejmu delegacyjnego. W kręgu obiadów czwartkowych: Rzewuski, Naruszewicz, Trembecki o kasacie	53
Krystyna Poklewska, Komedia Aleksandra Fredry wobec komedii Korzeniowskiego	81
Barbara Stelmaszczyk-Świontek, Funkcja snu w poezji Bohdana Zaleskiego	95
Krystyna Ratajska, Odrodzenie romantycznej legendy filomacko-filareckiej wśród młodzieży zaboru rosyjskiego w końcu XIX w.	105
Zdzisław Skwarczyński, Sprawa zagórska	129
Anita Czurabska, Problem artysty w nowelistyce Młodej Polski	163
Tomasz Fijałkowski, Doskonałość jako miara wartości człowieka. Echa platońskie w twórczości Andrzeja Frycza Modrzewskiego	181
Jerzy Tynecki, Z rosyjskich kontaktów Tadeusza Micińskiego. Miciński a Chrześcijańskie Bractwo Pracy w Wozdwiżensku. Materiały	197
Halina Tumolska, Józef Czechowicz jako tłumacz Błoka	221
Barbara Bogołębska, Henryk Galle jako autor podręczników stylistyki i teorii literatury	239
Wiesław Pusz, Z akademickiej poezji patriotycznej Królestwa Polskiego	257

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXVI (1980)

Łódź 1980

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE WROCŁAWIU

SPIS TREŚCI

Józef Bachórz, <i>Alkhadar</i> Edmunda Chojeckiego. Rozterki wieku .	5
Jerzy Tynecki, Dwaj panowie z Liège. O bohaterach <i>Z życia realisty Orzeszkowej i Rodziny Połanieckich</i> Sienkiewicza. Aspekty socjograficzne	31
Jerzy Peterkiewicz, Uzasadnienie klęski w powieściach Bolesława Prusa	51
Stanisław Zabierowski, <i>Powieść o Udalym Walgierzu</i> Stefana Żeromskiego w aspekcie „ludoznawczym”	65
Stefan Lichański, Od realizmu do ekspresjonizmu. Powieści Tadeusza Żuk-Skarszewskiego	83
Jakub Zdzisław Lichański, Młodość Hansa Castorpa (<i>Niebo w płomieniach</i> Jana Parandowskiego)	97
Włodzięta Wróblewska, Wtóra Księga Rodzaju Brunona Schulza .	111
Aniela Kowalska, Czytanie <i>Kosmosu</i> . Głosa do interpretacji powieści	123
Tadeusz Błażejowski, Samowiedza kulturowa Wiesława Myśliwskiego	141
Jan Trzynadłowski, Powieść. Teoria i historia, rodzaj i gatunek .	153
Bogdan Mazan, Ojczyzna ideologiczna pozytywisty. Wzory cywilizacyjno-kulturowe w twórczości Aleksandra Świętochowskiego .	159
Teresa Świętosławska, Stanisław Adamczewski jako edytor tekstów literackich na użytek szkolny w serii „Wielka Biblioteka” .	193
Paweł Strzelecki, Literackie oblicze tygodnika „Prosto z mostu” .	233
Danuta Bieńkowska, O słownictwie z zakresu nazw kolorów w powieści Władysława Reymonta	247
Barbara Wolska, Pierwszy rozbiór w nieznanach wierszach politycznych z lat 1772—1775	253
Wiesław Pusz, Kongres wiedeński i utworzenie Królestwa Polskiego. Z niepublikowanych tekstów rodzimej poezji politycznej . .	267

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXVII (1981)

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1981

SPIS TREŚCI

Aniela K o w a l s k a, Dwie powieści autobiograficzne Conrada	5
Jerzy T y n e c k i, Pozytywizm a scjentyzm. Konfrontacje terminologiczne . .	33
Wanda N o w a k o w s k a, Twórczość prozatorska Jana Lechonia	81
Jakub Zdzisław L i c h a ń s k i, Muzy i armaty (<i>Powrót do życia, Zegar słoneczny. Opowiadania. Antyk i Renesans</i> Jana Parandowskiego)	101
Jarosław S k o w r o ń s k i, Myśl antropologiczna Stanisława Ignacego Witkiewicza	119
Stanisław M a j c h r o w s k i, Uwagi o cyklu powieściowym Witolda Zalewskiego	143
Krystyna R a t a j s k a, Filomatyzm w kręgu szkoły Askenazego czyli o potrzebie mitologizacji historii	177
Janina Teresa Ł a s e c k a, Orient w polskiej powieści poetyckiej. Zarys problematyki	203
Andrzej Z i e l i ń s k i, Rajnold Suchodolski — poeta i żołnierz powstania . .	227
Bogdan M a z a n, Orzeszkowa i „Nowiny” Aleksandra Świętochowskiego. . .	241
Halina T u m o l s k a, Młodzieńcze przekłady Władysława Broniewskiego z Błoka.	265
Eugeniusz C y n i a k, „Życie Literackie” (1937—1939, 1946—1948) w kręgu teorii badań literaturoznawczych	285
Barbara B o g o ł ę b s k a, Kontynuacje normatywizmu w stylistyce szkolnej po 1900 r.	303
Sławomir Ś w i o n t e k, Dramaturg jako krytyk (Różewicz i inni)	327

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

PRACE
POLONISTYCZNE

SERIA XXXVIII (1982)

WROCŁAW WARSZAWA KRAKÓW GDAŃSK ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1982

SPIS TREŚCI

Barbara Wołska, Polityczne aspekty kasaty zakonu jezuitów w poezji czasów sejmu delegacyjnego. Wyniki kasaty w świetle tej poezji	5
Wiesław Puszczyński, Dlaczego miało wybuchnąć? Z literackich świadectw przedpowstaniowej świadomości narodowej	33
Krystyna Ratajska, „Sprzysiężenie” młodzieży wileńskiej w ujęciu Maurycego Mochnackiego	55
Krystyna Kardyni-Pelikánová, „Poznałem Krym Twój...” Josef Svatopluk Machar wobec <i>Sonetów krymskich</i> A. Mickiewicza	77
Janina Łasicka, Od apologii mocy do apologii patriotyzmu. Postać Wacława Rzewuskiego w literaturze romantycznej	97
Jadwiga Szczecińska, Poezja nielegalnej prasy socjalistycznej lat 1879 – 1918 na tle innych wydawnictw socjalistycznych	127
Jerzy Tyniecki, Metafizyczny motyw i religijny wątek. O metafizycznej i religijnej interpretacji <i>Hymnów</i> Jana Kasprowicza	165
Aniela Kowalska, Gombrowiczowskie „Wywodzę się z Montaigne’a”. . .	201
Mirosława Woźniak, Niedośzła inteligentka i straszni mieszczenie. O konstrukcji i wymowie <i>Lekkomyślnej siostry</i> Włodzimierza Perzyńskiego . .	211
Íwona Baryga, <i>Donosy rzeczywistości</i> Mirona Białoszewskiego	241
Tadeusz Błachejewski, Moralizować skutecznie. O prozie Jana Józefa Szczepańskiego	273
Eugeniusz Cyńiak, „Polonista” pod redakcją Juliusza Saloniego. Zarys problematyki	283
Dziennik pierwszego tygodnia wojny w Łodzi (do druku przygotował Zdzisław Skwarczyński)	309
Z nie publikowanych wierszy Antoniego Goreckiego (do druku przygotował Zdzisław Skwarczyński)	329
Aleksandra Budrecka (9 IX 1939 – 6 I 1981)	333
Elżbieta Wróblewska (18 I 1938 – 7 XII 1980)	339